

Datum: 09.07.2026

Medij: Vreme

Rubrika: Bez naslova

Autori: PIŠE: BOŠKO JAKŠIĆ

Teme: Evropska komisija

Napomena:

Površina: 1859

Naslov: Predstavljanje Potemkinove Srbije

Strana: 10,11,12

10

Srbija i Evropska unija

Predstavljanje Potemkinove Srbije

Ambasador Irske poručio je u Beogradu da će, "ako se mi pitamo", Srbija otvoriti Klaster 3. Pitala se i Holandija, čije se protivljenje mahom odnosi na stanje u oblasti vladavine prava. "Klauzula o ravnoteži" je jasna – ako nema napretka u fundamentalnim oblastima prava, nema napretka u pregovorima u celini. Od tog reformskog paketa Vučićeva vlast beži kao đavo od krsta, ali ne odustaje od prodaje magle, iako se dosta toga promenilo od kako je Hrvatska 2013. pozdravljena kao poslednja članica Unije

Piše: Boško Jakšić

Diplomatska ofanziva Srbije, zamišljena tako da se zvaničnici u Briselu ubede da je Beograd posvećen demokratiji i reformama, završena je i pre nego što je počela, odlukom Holandije da ne dopusti otvaranje Klastera 3. Džaba kerozina i dnevnica.

"Procena Vlade Holandije o Paketu proširenja za 2025. godinu i dalje važi: otvaranje Klastera 3 u ovom trenutku ne bi bilo zasnovano na zaslugama, imajući u vidu zabrinutost u pogledu vladavine prava."

Predstava koju je pripremio kvartet iz prvog ešalona srpske vlasti u Briselu nije prošla. Kako bi, kada se Klaster 3 bavi stanjem medija, obrazovanja i univerziteta.

SEZONA NAZADOVANJA

Lideri Unije su na nedavnom samitu EU – Zapadni Balkan u Tivtu već preslišavali evropsku posvećenost Aleksandra Vučića, pa je on u misiju raspirivanja optimizma poslao predsednicu Skupštine i ministre finansija, spoljnih poslova i evropskih integracija. Organizovan je poseban panel, na kome su, pod naslovom "Zamah u reformama Srbije", saopštavani rezultati u oblasti vladavine prava i unapređenja zakonodavnog okvira, makroekonomske politike i investicionih potencijala, spoljnopolitički prioriteti ili analiza reformske agende Plana rasta EU za Zapadni Balkan.

Emisari su odradili povereni im zadatak, pohvalili se režimskim medijima kako su naišli na razumevanje i ohrabrivanje da Srbija nastavi evropskim putem.

Kojim putem? Vučićev režim sistematski udaljava Srbiju od EU jer ne želi pravnu

državu, nezavisne institucije, slobodne medije... Taj put vodi ko zna kuda, ali svakako ne do Brisela. Ništa tu nije slučajno. Od svega iznetog jedino je tačno da je politika proširenja ponovo visoko na evropskoj agendi. To potvrđuju Crna Gora, Albanija, Ukrajina i Moldavija, ali ne i Srbija, koja je davno zaboravila da je članstvo u EU njeno strateško opredeljenje.

Srbiji je rok za sprovođenje reformskih agendi istekao 30. juna. Unutar EU, Holandija nije usamljena u proceni da Srbija ne samo da nije ispunila očekivanja već da nazaduje. Podržavaju je Švedska i tri članice sa Baltika. Nijedan klaster nije otvoren već pet godina.

Da li to znači da Srbija neće primiti predviđena sredstva iz Plana rasta EU za Zapadni Balkan, čiji je cilj ubrzanje priključenja Uniji? Da li će novac biti preusmeren prema zemljama kandidatima koje ispunjavaju svoje obaveze? Ili da će dobiti mali deo onoga što je mogla da dobije?

Ministar za evropske integracije Nemanja Šarović kaže da se u Briselu ne vodi samo administrativna borba za fondove već i politička borba za percepciju Srbije kao moderne, reformske države koja je spremna da preuzme obaveze koje donosi punopravno članstvo u evropskoj porodici naroda.

NALET NIČIM IZAZVANOG SAMOOHRABRIVANJA

Borba sa vetrenjačama. Ko u EU, sem zagriženih desničarskih nacionalista ili plaćenih lobista Beograda, još veruje da je Srbija spremna da preuzme obaveze? Tu priču Vučić ponavlja duže od decenije. Dovoljno dugo da mu više ne veruju.

Još ministar Šarović u naletu ničim izazvanog samoohrabrivanja ponavlja da je Srbija uspešno realizovala veliki broj koraka iz reformske agende i da će o tome podneti izveštaj Evropskoj komisiji najkasnije do 15. jula.

Molim? Srbija je ispunila samo šest od 34 koraka. Takva retorika zamajavanja može da prođe u Srbiji, ali ne i unutar EU, posebno ne među zemljama koje su otvoreno nenaklonjene Vučićevom režimu. Krajem juna, tridesetak poslanika Evropskog parlamenta (EP) iz pet političkih grupacija zatražilo je od Evropske komisije (EK) da hitno zaustavi autokratski progon u Srbiji i zaštititi aktiviste, novinare i studente koji su izloženi brutalnoj odmazdi države zbog iznošenja istine o upotrebi zvučnog oružja u martu 2025.

Komisija će sve proveriti i onda doneti odluku da li će ili ne odobriti isplate druge tranše, čiji je rok istekao 30. juna. Postoji mogućnost da oko 330 miliona evra bude preusmereno ka kvartetu takozvanih "frontranera". Možda neki novac legne i na račun srpskog budžeta, ali to i dalje nije potvrda reformske uspešnosti. Više se radi o "ohrabrivanju" Srbije. To je kao kad loš đak ima jedinicu, a onda mu poklonite trojku kao znak "ohrabrenja". Gde to ima? Šta je EU? Humanitarna organizacija ili unija država koje su dobrovoljno prihvatile da ispunjavaju precizno definisane norme?

Nisu, međutim, svi unutar EU skloni takvom dobročinstvu, koje je u suštini loša usluga Srbiji i pogrešan signal onima koji se reformski trude. Evropski parlament je 7. jula raspravljao o Srbiji. "Nema gledanja kroz prste", reči su izveštio EP

9. jul 2026. VREME

Datum: 09.07.2026

Medij: Vreme

Rubrika: Bez naslova

Autori: PIŠE: BOŠKO JAKŠIĆ

Teme: Evropska komisija

Napomena:

Površina: 1859

Naslov: Predstavljanje Potemkinove Srbije

Strana: 10,11,12

11

■ **Možda je srpska vlast donekle i uspeła. Dobila je pohvale Evropske komisije i komesarke za proširenje Marte Kos. Drugi su prozreli klasičnu Vučićevu igru: stvorim problem, onda ga rešim i očekujem odlikovanja. Nije usaglašavanje sa zakonodavstvom Unije problem Srbije. Problem je nepostojeća implementacija i sistematska sabotaza bez ikakvih sankcija**

za Srbiju Tonina Picule, reči zbog kojih se još jednom kao "Srbomrzac" našao na meti Beograda i režimskih medija.

SRBIJA – SLUŠAJ ZA SEBE

Vlast u Beogradu uspeła je "nekom tajnom vezom" da isposluje da grupacija narodnjaka EPP, najveća unutar EP, spreči široku debatu o Srbiji, koja je već postala slučaj za sebe. Evroparlamentarci su ranije izglasali izveštaje o svim

kandidatima sa Zapadnog Balkana, a Srbija je slučaj za sebe.

EPP, čiji je SNS pridruženi član, insistirao je da se rezolucija o Srbiji stavi direktno na glasanje, bez prethodne rasprave na plenarnoj sednici. Nije prošlo, ali umesto standardne rasprave sa većim brojem govornika, debata je svedena na izlaganja samo po jednog predstavnika svake od grupacija unutar Parlamenta. Manevar zaštite SNS-a donekle je uspeo, ali oštre

REKLAMIRANJE REFORMI U SRBIJI
U BRISELU: Ana Brnabić, Marko Đurić,
Nemanja Starović i Siniša Mali

Foto: Tanjug

kritike nisu izostale. Iako rezolucije EP u značajnoj meri daju ton dokumentima Evropske komisije, u Beogradu pokušavaju da ih nipodaštavaju. Veruju da će godišnji izveštaj EK biti "znatno pozitivniji i konstruktivniji od prethodnih, upravo zahvaljujući reformskom zamahu koji smo započeli", smatra Starović.

Može Ursula fon der Lajen da "dragog Aleksandra" opisuje kao "heroja reformi", ali i ona je morala da reterira. Primorana je da uvažava mišljenja evroparlamentaraca. Ne samo svojih konzervativnih narodnjaka već i socijalista, demokrata, liberala i Zelenih koji ne štede Vučićev režim.

Beograd ima spreman odgovor: sve je to rezultat diverzantskih akcija studenata blokadera i opozicije. Kao jedan od krunskih argumenata privrženosti EU proglašava se prihvatanje preporuka Venecijanske komisije povodom seta tzv. Mrdićevih pravosudnih zakona, paketa izbornih »

Datum: 09.07.2026

Medij: Vreme

Rubrika: Bez naslova

Autori: PIŠE: BOŠKO JAKŠIĆ

Teme: Evropska komisija

Napomena:

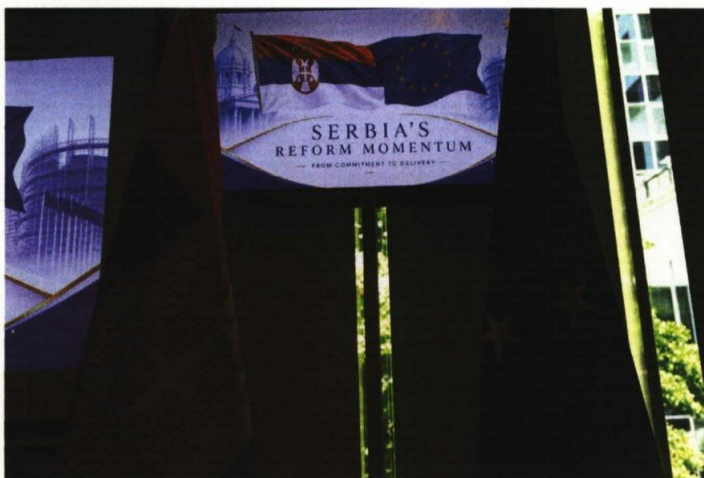
Površina: 1859

Naslov: Predstavljanje Potemkinove Srbije

Strana: 10,11,12

12

■ **Možda neki novac legne i na račun srpskog budžeta, ali to i dalje nije potvrda reformske uspešnosti. Više se radi o "ohrabrivanju" Srbije. To je kao kad loš đak ima jedinicu, a onda mu poklonite trojku kao znak "ohrabrenja". Gde to ima? Šta je EU? Humanitarna organizacija ili unija država koje su dobrovoljno prihvatile da ispunjavaju precizno definisane norme**

zakona u skladu sa preporukama Odihra, kao i rešavanje pitanja regulacije medijske scene kroz izbor članova Saveta Rema.

Mnogo je tu manipulacija i lažnih improvizacija, ali možda je srpska vlast donekle i uspela. Dobila je pohvale Evropske komisije i komesarke za proširenje Marte Kos. Drugi su prozreli klasičnu Vučićevu igru: stvorim problem, onda ga rešim i očekujem odlikovanja. Nije usaglašavanje sa zakonodavstvom Unije problem Srbije. Problem je nepostojeca implementacija i sistematska sabotaza bez ikakvih sankcija.

DIPLOMATSKI CIRKUS ADRIJA

Srbija se još jednom pogrešno kladi. Računala je na Irsku, koja je 1. jula rotirajuće predsedavanje Unijom preuzela od Kipra. Irska je 2004. predsedavala Savetom Evrope u vreme najvećeg

proširenja u istoriji Unije. Ambasador Irske poručio je u Beogradu da će, "ako se mi pitamo", Srbija otvoriti Klaster 3. Pitala se i Holandija, čije se protivljenje mahom odnosi na stanje u oblasti vladavine prava. "Klauzula o ravnoteži" je jasna – ako nema napretka u fundamentalnim oblastima prava, nema napretka u pregovorima u celini.

Od tog reformskog paketa Vučićeva vlast beži kao đavo od krsta, ali ne odustaje od prodaje magle, iako se dosta toga promenilo od kako je Hrvatska 2013. pozdravljena kao poslednja članica Unije.

Pristup zasnovan na zaslugama i dalje je na snazi, ali nove geopolitičke realnosti dovele su do toga da danas postoji katalog opcija kako bi proširenje postalo geostrateška investicija u mir, stabilnost i prosperitet Evrope. Politički motivi su ojačali.

Zemljama kandidatima neophodna je

■ **Srbiji je rok za sprovođenje reformskih agendi istekao 30. juna. Unutar EU, Holandija nije usamljena u proceni da Srbija ne samo da nije ispunila očekivanja već da nazađuje. Podržavaju je Švedska i tri članice sa Baltika. Nijedan klaster nije otvoren već pet godina**

jasna perspektiva ulaska, a *copy-paste* ranijih sporazuma više nije dovoljan. Svaka će imati poseban dizajn prijema, dok EU istovremeno mora da pokrene unutrašnje reforme koje bi sačuvale i ojačale vrednosti na kojima je Unija osnovana.

Reforme spolja, reforme iznutra doprinele su tome da se pojavi više raznih *nonpaper* dokumenata. Uz holandski, tu je i zajednički *nonpaper* Austrije, Italije, Republike Češke, Slovačke i Slovenije o sektorskoj integraciji na jedinstveno tržište EU.

Nonpaper nemačkog kancelara Fridriha Merca upozorava da proces proširenja predugo traje i izaziva frustracije i među zemljama kandidatima i među članicama EU. Potrebna je nova dinamika, piše Merc, koji je uoči samita u Tivtu inspirisao zajednički *nonpaper* Nemačke i Francuske. Akcenat je sadržaju reformi, a ne proceduralnim koracima.

Beograd se bavi propagandom. Konferencija u Briselu bila je samo prvi u nizu planiranih događaja u evropskim metropolama. Cilj je da se sa najvišeg nivoa vlasti predoči sve što je učinjeno, kako bi se "neutralisali jednostrani narativi."

Potemkinova Srbija nastavlja turneju. Diplomatski cirkus Adrija. ¶

Izvinjenje

U Vremenu broj 1852, u tekstu *Sajber populizam* prof. dr Slobodan Vukosavić je greškom potpisan prezimenom Vukasović, a ispod njegovog autorskog teksta stoji da je sudija, iako je reč o akademiku SANU-a. Izvinjavamo se prof. Vukosaviću i čitaocima.

UREDNIŠTVO

9. jul 2026. VREME

